

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาฯ ฉบับพิมพ์, ๒๕๐๐.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

จำลอง คิชฌามิ. จิตวิทยาของความดับทุกข์. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์กลางเวียงการพิมพ์, ๒๕๔๔.

ปรัชญาพล กุศลชัย, ประวัติหมู่บ้าน อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด, ๒๕๔๕

ปราณี วงษ์เทศ, สังคมและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์, กรุงเทพมหานคร: ศิลปวัฒนธรรม จำกัด, ๒๕๔๓.

พุทธทาสภิกขุ. บางแง่มุมของกามในทัศนะพุทธทาสภิกขุ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๒.

_____ . ธรรมเนียมขุมทรัพย์ทางปัญญา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๒.

_____ . เยาวชนกับศีลธรรม ชุดธรรมเนียม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. สุราษฎร์ธานี: โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมทาน, ๒๕๓๗.

_____ . คู่มือมนุษย์ฉบับสมบูรณ์, กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๕๕.

_____ . การศึกษาสมบูรณ์แบบ:คือวงกลมที่คุ้มครองโลกถึงที่สุด, กรุงเทพมหานคร: อุษาการพิมพ์, ๒๕๔๕.

พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). โรงเรียนวิถีพุทธ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗

_____ . ทิศทางการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระเทพเวที (ป.อ.ปยุตฺโต), ทำไมคนไทยจึงเรียนพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๓๑.

—————. **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

พระธรรมกิตติวงศ์, (ทองดี สุรเตโช) ป.ธ. ๙ ราชบัณฑิต, **พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสตร์ ชุด คำวัด**, พิมพ์ครั้งที่ ๑, กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม, ๒๕๕๑.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

—————. **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), **พุทธธรรม (ฉบับเดิม)**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส. อาร์. พรินเตอร์ แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๖.

—————. **หัวใจพระพุทธศาสนา**, พุทธจักร, ปีที่ ๖๑ ฉบับที่ ๕, พฤษภาคม ๒๕๕๐.

—————. **พุทธธรรม(ฉบับปรับปรุงและขยายความ)**, ครั้งที่ ๑๕, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สหธรรมิก, ๒๕๕๒.

—————. **พระพรหมคุณาภรณ์**, ก้าวไปในบุญ, ครั้งที่ ๕๕, กรุงเทพมหานคร : พิมพ์สวการพิมพ์, ๒๕๕๑.

พระอุปัชฌาย์เถระ. **วิมุตติมรรค**. แปลโดย พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) และคณะ.

กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

พระมหาวิรัตน์ อุตตรา, **อนุสรณ์ในงานผูกพัทธสีมา วัดบ้านคำใหญ่ วันที่ ๑๐ – ๑๓ เมษายน, ๒๕๒๖**.

ระวี ภาวิไล, **หัวใจของศาสนาพุทธ**, บทความเสนอในการประชุมทางวิชาการ เรื่อง หัวใจของศาสนา, ธรรมสถาน มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๑๗-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๘.

รัชนิกร เศรษฐ์, **สังคมวิทยาชนบท**, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๘

ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**, กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๕.

สุนน อมรวิวัฒน์, **การสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพมหานคร, โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์, ๒๕๓๐

เสฐียรพงษ์ วรรณปก, **“มัชฌิมาปฎิปทา : สายกลางสองมิติ”** ในคอลัมน์ ธรรมะได้ธรรมาสัน, หนังสือพิมพ์ข่าวสด ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕.

(๒) วิทยานิพนธ์

กัลยลักษณ์ อยู่เย็น, “ศึกษาทัศนะของเยาวชนผู้ปฏิบัติวิปัสสนา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์

มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

กิริติ กมลประเทืองกร, “คุณค่าของการสวดมนต์ที่มีต่อพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย : กรณีศึกษา

พุทธศาสนิกชน วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์พุทธ

ศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,

๒๕๕๑.

คลพัฒน์ ยศธร, “การนำเสนอรูปแบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพุทธศาสตร์”.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

, ๒๕๔๒.

พระครูวิธานสุนทร (จรินทร์ อาบคำ), “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา

: กรณีศึกษาวัดตากฟ้า อำเภอดากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์

มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พระครูใบฎีกาโสภณ กิจจสาโร (จันท์เพ็ง), “การประยุกต์หลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้

ในชีวิตประจำวันของกลุ่มผู้สูงวัยในเขตตำบลบ้านห้วย อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น”,

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ

ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

พระบุญชู กัลณา. “การวิเคราะห์การศึกษาตามหลักไตรสิกขาในพระพุทธศาสนาเถรวาท”.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐.

พระมหาบรรจง จนฺทคุโธ (แผ่นทอง), “คุณภาพการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนตามหลัก

ไตรสิกขา:กรณีศึกษา ศูนย์ศึกษาพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่”

วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย, พุทธศักราช ๒๕๕๐.

พระมหาไพรัช ปญฺญโฬ (ขุนพรหม). “วิธีการของวัดที่มีต่อการปลูกฝังจริยธรรมในเยาวชน

(ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณีวัดชลประทานรังสฤษฎิ์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

และวัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี)”. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๖.

พระมหารุ่ง ปญฺญาวุฑโฒ (แรกชำนาญ) “การศึกษาเชิงวิเคราะห์สถานภาพ คุณสมบัติ และบทบาท

ของพระโสดาบันในพระพุทธศาสนาเถรวาท”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต

, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พุทธศักราช ๒๕๔๗.

พระมหามหาวัด สุกกธมโม (โณมศรี), “การศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวความคิดเรื่องความเคารพใน
พระพุทธศาสนา”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระสุชี ชาติธรรมโม (ศรีมาตย์), “ศึกษาวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงของประเพณีฮิตสิบสอง : ศึกษา
กรณี ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**
, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

พระอุบล กตปุณโย, “การศึกษาคุณค่าของศีลที่มีต่อสังคมไทย”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๗.

รุ่งนิภา พัฒนพฤษชาติ. “การศึกษาการพัฒนาเด็กตามทัศนะของพระพรหมมิ่งคลาจารย์
(ปัญญานันตภิกขุ)”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

ลำราญ เพียนอก, พ.ด.อ. “การดำเนินชีวิตตามแนววิถีพุทธของวัยรุ่น”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

สุรัตน์ เพชรนิล. “ปรัชญาการศึกษาของพุทธทาสภิกขุ”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๐.

อรุณวรรณ บุญเทียบทิมมพร. “การพัฒนาทักษะชีวิตของเยาวชนด้วยพุทธทาสภิกขุ กรณีศึกษาค่าย
คุณธรรมวัดอูโม่งค์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

(๓) ออนไลน์

ดวงจันทร์ เกรียงสุวรรณ, สารความรู้ทางการเกษตร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http://natres.psu.ac.
th /radio/radio_ article/radio48-49/48-490047.htm](http://natres.psu.ac.th/radio/radio_article/radio48-49/48-490047.htm), [๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔]

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), เล่าเรื่องให้โยมฟัง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http://www.
dhammadjak.net/book/sila/sila13.php](http://www.dhammadjak.net/book/sila/sila13.php), [๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕]

_____. พระพุทธศาสนา พัฒนาคนและสังคม, [ออนไลน์] แหล่งที่มา : ([http://board.dserver.
org/e/easydharma/00000297.html](http://board.dserver.org/e/easydharma/00000297.html)), [๒๐ มกราคม ๒๕๕๕]

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก, หลักการทำสมาธิเบื้องต้น,
[ออนไลน์] แหล่งที่มา : [https://sites.google.com/site/smartdhamma/
sangaraj_ basic_smardhi](https://sites.google.com/site/smartdhamma/sangaraj_basic_smardhi), [๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕]

(๔) บทสัมภาษณ์

การวิจัยในครั้งนี้ได้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

พระภิกษุจำนวน ๓ รูป

๑. พระครูวรธรรโมภาส เจ้าอาวาสวัดบ้านคำใหญ่ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕
๒. พระหัด สุเมธโส วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕
๓. พระปรีชา ธรรมธิโร วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

สัมภาษณ์ผู้นำชุมชนจำนวน ๑๓ คน

๑. นายคุณ ฤทธาพรหม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕
๒. นายหนูพร ฐะพันธ์ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕
๓. นายสุนทร ฐะพันธ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
๔. นายมานิต สดขา ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
๕. นายเพลิน การะเกด ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
๖. นายอภิวัฒน์ เศษอุดมวรกุล ผอ.โรงเรียนชุมชนบ้านคำ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕
๗. นายโยทิน ไชยเสนา ผอ.โรงเรียนบ้านสูงยาง วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕
๘. นางฉวีวรรณ ไชยเสนา ครูโรงเรียนชุมชนบ้านคำ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕
๙. นางดวงจันทร์ พิเนตร ครูโรงเรียนชุมชนบ้านคำ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕
๑๐. นางรำไพ แก่นภักดี หัวหน้าศูนย์เด็กเล็กบ้านคำ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕
๑๑. พ่อจ่าปี ฤทธาพรหม, ปราชญ์ชาวบ้าน วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕
๑๒. พ่อแก้ว ไชยเสนา, ปราชญ์ชาวบ้าน วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

สัมภาษณ์ตัวแทนเยาวชนจำนวน ๒๕ คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ คน ดังนี้

กลุ่มปาม่วง(หมู่ที่ ๓) สัมภาษณ์วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

๑. นายพรเทพ ศรีวรรณ รองประธาน
๒. นางสาวสุชานรี สุลำปิง หัวหน้าคุ้ม
๓. นางสาวกมลชนก ฐะพันธ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
๔. นายศุภกฤต แก่นสิงห์ รองหัวหน้าคุ้ม
๕. เด็กชายพัชระ มากมูล สมาชิกกลุ่มยุวพุทธ

คุ่มหนองคู(หมู่ที่ ๗) สัมภาษณ์วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

๑. นายนพพล แก่นภักดี	ประธาน
๒. นางสาวอัญชลี ศรีอาราม	เลขานุการ
๓. นายไชยวัฒน์ ฟองไชย	หัวหน้าคุ่ม
๔. นายอาทิตย์ มนตรี	รองหัวหน้าคุ่ม
๕. นายวิเชษฐ์ สุญานาง	สมาชิกกลุ่มยุวพุทธ

คุ่มกลาง(หมู่ที่ ๗) สัมภาษณ์วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

๑. นายรัฐศาสตร์ เศษบุบผา	รองประธาน
๒. นายวัฒนา ยศลิเข้ม	หัวหน้าคุ่ม
๓. นายจิรายุ ภารัง	รองหัวหน้าคุ่ม
๔. นายอัมรินทร์ อวนศรี	สมาชิกกลุ่มยุวพุทธ
๕. นายสาธิต กอนจันทร์	สมาชิกกลุ่มยุวพุทธ

คุ่มปายาง(หมู่ที่ ๘) สัมภาษณ์วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

๑. นางสาวอนงค์นาค ฐระพันธ์	เหรัญญิก
๒. นายธณกร ฤทธาพรหม	หัวหน้าคุ่ม
๓. นางสาวสุพรรณิ เสนไส	รองหัวหน้าคุ่ม
๔. นางสาวกรรณิการ์ สังฆะนาม	ผู้ช่วยเหรัญญิก
๕. เด็กหญิงพัชรี แก่นสา	สมาชิกกลุ่มยุวพุทธ

คุ่มนอก(หมู่ที่ ๙) สัมภาษณ์วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

๑. นายชนารักษ์ เสน่ห้วงค์	หัวหน้าคุ่ม
๒. นางสาวจารุรัตน์ เพียงแก้ว	รองหัวหน้าคุ่ม
๓. นายเกรียงไกร เสน่ห้วงค์	กรรมการกลุ่มยุวพุทธ
๔. เด็กชายฐิติกร แก่นภักดี	สมาชิกกลุ่มยุวพุทธ
๕. นางสาวกมลวรรณ เสน่ห้วงค์	กรรมการกลุ่มยุวพุทธ

ภาคผนวก